

29.6.2016

Yksikön päällikkö

Nurmijärven kunta
PL 37
01901 NURMIJÄRVI

**Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Nurmijärven kunnan
Kirkonkylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta**

HEL 2016-006808 T 10 03 01

Nurmijärven kunta on laatimassa osayleiskaavaa Kirkonkylän alueelle. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo arvioi kaavahanketta perustehtävänsä mukaan kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu seuraavaa.

Kirkonkylä on Nurmijärven kunnan päätaajama ja hallinnollinen keskus. Suunnittelualue käsittää Kirkonkylän ja taajaman ympärille levittäytyvät alueet Nurmijärven kunnan keskiosassa. Kirkonkylän osayleiskaava-alueita ympäröivät alueet ovat maaseutumaisia. Kirkonkylä on Klaukkalan jälkeen väkiluvultaan kunnan toiseksi suurin taajama. Pinta-alaltaan alue on noin 52 km².

Kirkonkylä on vanha, jo keskiajalta tunnettu kylä, joka on rakentunut kirkon ja kirkonmäen ympärille. Nurmijärven kirkonmäki on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Nurmijärven kirkonmäki, kirkko, seurakuntakeskus, pappila, hautausmaa, siunauskappeli ja asuinrakennukset muodostavat yhtenäisen 1800- ja 1900-luvun rakentamista edustavan kokonaisuuden. Nurmijärven kirkonmäki ja sen rakennukset liittyvät vahvasti kirjailija Aleksis Kiven elämään ja tuotantoon ja tuovat paikkaan kulttuuriperintöarvoja rakennetun ympäristön lisäksi.

Kirkonkylän rakennuskantaa on inventoitu Nurmijärven rakennusperintöselvityksessä (luonnos 2010). Säilytettäväksi esitetyt kohteet on listattu osayleiskaavan liitteenä. Kohteita on yhteensä 78 kappaletta. Rakennusperintökohteet ovat eri-ikäisiä: 1800-luvulta 1960-luvulle, ja niillä on etenkin paikallista kulttuurihistoriallista merkitystä. Kirkonkylän rakennuskannassa näkyy Klaukkalaa selväpiirteisemmin eri aikakausien rakentaminen ja rakennetun ympäristön kerroksellisuus. Nurmijärven

29.6.2016

Yksikön päällikkö

kunta on laatimassa osayleiskaavatyön yhteydessä kaava-alueesta maisemaselvitystä.

Maankäytön kehityskuvan tavoitteiden mukaan vuonna 2040 Kirkonkylän taajama on kasvanut keskustan tiivistymisen myötä. Erityisesti Kirkonkylää, mutta myös muita taajamia, luonnehtivat elinkaariasuminen, asuntojen monipuolisuus, palvelujen saavutettavuus ja esteetön ympäristö. Nämä mahdollistavat taajamassa asumisen vauvasta vaariin. Kirkonkylän asukasmäärän on arvioitu kasvavan noin 10 300 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä.

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei vielä käy ilmi, miten Kirkonkylän olevat ominaispiirteet ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ympäristöineen otetaan huomioon laajemmin tulevaisuudessa ja etenkin Kirkonkylän täydennysrakentamisessa. Maakuntamuseo korostaa, että osayleiskaavan lähtökohtana ja yhtenä ohjaavana periaatteena tulee olla kulttuuriympäristön ja maiseman huomioon ottaminen ja näiden arvojen vahvistaminen.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantaja on Museovirasto.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole Kirkonkylän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Vs. yksikön päällikkö

Tiina Merisalo
museonjohtaja